

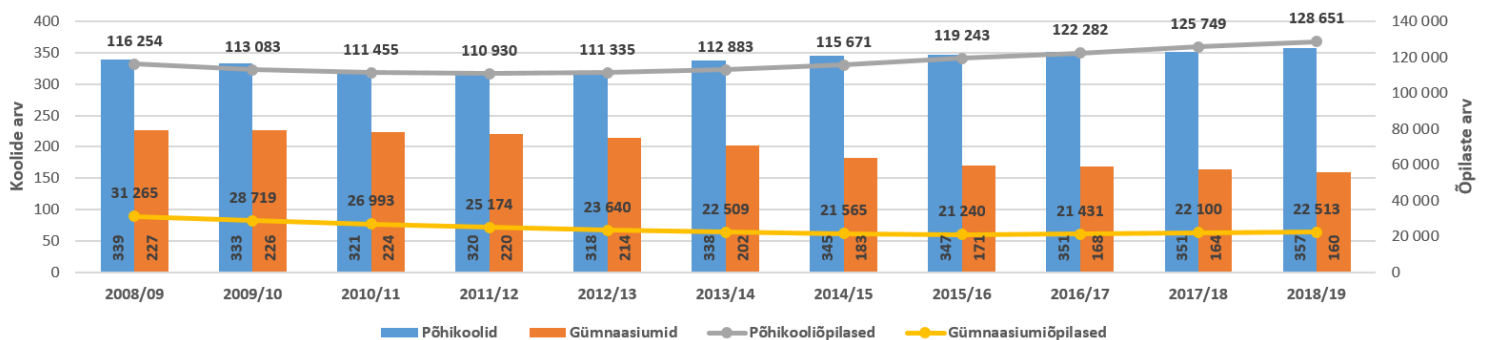
KOOLIVÕRK - VALDKONNA ÜLEVAADE

2018

Peamised trendid ja andmed

- Koolivõrgu valdkonna peamiseks eesmärgiks on korrastada üldhariduskoolide võrk, et viia see vastavusse demograafiliste muutustega ja tagada kvaliteetse hariduse ühtlane kättesaadavus kogu Eestis Kutseõppeasutuste võrku korrastati ja õpikeskkonda kaasajastati tõukefondide eelmiste toetusperioodide jooksul, taristu uuendamine jätkub vastavalt riigieelarve võimalustele.
- Pinnakasutuse vähenemine on seni tulnud peamiselt riigi kutseõppeasutuste ja üldhariduskoolide arvelt, põhikoolivõrgu korrastamise meetmest toetust saanud KOV-id ei ole veel jõudnud projekte lõpetada ja pinnakasutust optimeerida
- Kui 2017. a oli kasutus 3,4 mln ruutmeetrit taristut, siis 2022. a eesmärgiks on jõuda 3 mln ruutmeetriini. Eesmärgiks on nüüdisajastada koolid ja taristud peamiselt nendes KOV-ides, milles on toimunud olulised koolivõrgu muudatused.
- Koolivõrgu korrastamiseks luuakse põhikooliklassideta gümnaasiume ja riigigümnaasiume, toetatakse põhikoolitaristute nüüdisajastamist ning pinnakasutuse optimeerimist Tegutseb 15 riigigümnaasiumi 13 maakonnas ning 2023. a eesmärk on jõuda 25 koolini. 2019. a alustab tööd riigigümnaasium Kohtla-Järvel. Lisaks on kolm riigikooli, kus omandatakse põhiharidust ja üldkeskharidust.
- Gümnaasiumiõpilaste arv on viimasel kümnendil kõigis maakondades oluliselt langenud. Võrreldes 2009/2010. õa, õpib gümnaasiumis pea 22% vähem noori. Väikseim kahanemine on olnud Harjumaal (8%) ja Tartumaal (16%), suurim Võrumaal (55%). Gümnaasiumiastmega munitsipaalkoolidest on alles ca 60% võrreldes kümne aasta taguse ajaga.
- Koolivõrgu korrastamisel on üheks sihiks kaasata suuremat tuge (tõhustatud ja erituge) vajavad lapsed tavaõppesse, mida toetab korrastatud koolimajade olemasolu erinevates piirkondades. Viimase kümne aastaga on tuge vajavate õpilaste riigikoolides õpilaste arv langenud enam kui 800 võrra (40%).

Joonis: Õpilaste ja koolide arv üldhariduse
statsionaarses õppes 2008–2018

Allikas: EHIS

Eesti elukestva õppe strateegia 2020 (EÕS 2020)

Üldeesmärk: kõigile Eesti inimestele on loodud nende vajadustele ning võimetele vastavad õpivõimalused kogu elukaare jooksul, et tagada neile isiksusena väärika eneseteostuse võimalused ühiskonnas, töö- ja pereelus.

Koolivõrgu programm (EÕS 2020 rakendamine)

Üldeesmärk: tagada kõigile õpilastele võrdne ligipääs kvaliteetsele üldharidusele ja valmisolek edasisteks haridusvalikuteks.

Meede: koolivõrgu korrastamine.

Olulisemad mõõdikud	2016	2017	2018	2020 (siht)	Programmi suuremad kulud (2019. a eelarve 61,6 mln) Koolivõrgu korrastamine (sh riigigümnaasiumid, põhikoolid, HEV koolid) 38,7 mln Kutseõppeasutuste taristu nüüdisajastamine 22,2 mln Kaasava hariduse edendamiseks koolide taristu arendamine 653 000 € Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF) toel korrastatakse või ehitatakse riigigümnaasiumide hooned – selleks on ette nähtud 110 mln (perioodil 2014-2023)
Gümnaasiumiastmega koolide arv, tk	168	164	160	~100 (2022)	
Riigigümnaasiumite arv, tk	12	12	15	25 (2023)	
HEV koolide arv (riigi ja KOV koolid)	32	32	32	26	
Tööjõukulude osakaal valitsussektori üldhariduskuludes (%), sh õpetaja tööjõukulude osakaal	68/ 46	67/ 45	Selgub 2020	60/ 50	

Olulisemad tegevused, arendused või protsessid 2015–2020

2015	2016	2017	2018	2019 siht	2020 siht
- Tegutseb 9 riigigümnaasiumi - Põhikooli taristu I taotlusvoor	- Tegutseb 12 riigigümnaasiumi	- Tegutseb 12 riigigümnaasiumi - Põhikooli taristu II taotlusvoor	- Tegutseb 15 riigigümnaasiumi (5700 õppekohta) - Kaasava hariduse edendamise taotlusvoor - Kokkulepped omavalitsustega erituge vajavate õpilaste koolidesse investeerimisel	- Tegutseb 16 riigigümnaasiumi - Koostatakse hariduskonsortsiumite kontseptsioon ja käivitatakse pilootprojektid	- Tegutseb 25 riigigümnaasiumi (2023) - HEV õpilaste integreerimiseks on toetust saanud 60 õppeasutust

2019.a tegutsevad gümnaasiumiastmega riigikoolid

<ul style="list-style-type: none"> - Hiiumaa Gümnaasium; - Jõgevamaa Gümnaasium; - Jõhvi Gümnaasium; - Läänemaa Ühisgümnaasium; - Narva Vanalinna Riigikool; - Noarootsi Gümnaasium; - Nõo Reaalgümnaasium; - Paide Gümnaasium; - Põlva Gümnaasium; - Pärnu Koidula Gümnaasium; - Rapla Gümnaasium; - Tallinna Muusikakeskkool; - Tartu Emajõe Kool; - Tartu Tamme Gümnaasium; - Valga Gümnaasium; - Viimsi Gümnaasium; - Viljandi Gümnaasium; - Võru Gümnaasium; <p>- Kohtla-Järve Gümnaasium (alates 2019. a sügisest)</p>	
--	--

Peamised õigusaktid ja olulisemad dokumendid

Strateegiad, seadused ja määrused	Ministeeriumi dokumendid	EL
<ul style="list-style-type: none"> * Konkurentsivõime kava „Eesti 2020“ * Eesti elukestva õppe strateegia 2020 * Eesti Vabariigi haridusseadus * Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus * Erakooliseadus * Riigieelarve seaduses kohaliku omavalitsuse üksustele määratud toetusfondi vahendite jaotamise ja kasutamise tingimused ja kord 	<ul style="list-style-type: none"> * Koolivõrgu programm * Üldharidusprogramm * Programm Pädevad ja motiveeritud õpetajad ning haridusasutuste juhid * Tööturu ja õppe tihedama seostamise programm * Täiskasvanuharidusprogramm * Digipöörde programm 	<ul style="list-style-type: none"> * Strateegiline raamistik Haridus ja koolitus (HK) 2020 * Strateegia Euroopa 2020 (majanduskasvu ja tööhõive tegevuskava) * Euroopa poolaasta (EL riikide majanduspoliitika koordineerimise raamistik) * Teatis hariduse täiustamine ja moderniseerimine * Teatis tugevama Euroopa väljakujundamine: noorte-, haridus- ja kultuuripoliitika roll * Teatis koolide arendamine ja õpetamise täiustamine, et anda noortele edasiseks eluks hea stardipositsioon

Peamised rollid ja koostöö

<p>HTM</p> <p>Tagab alus-, põhi- ja keskkooli sidususe, arendab õigusruumi, kavandab ressursse, loob eeldused haridusnõudluse täitmiseks, kujundab rahvusvahemuste haridusega seotud poliitikat</p>	<p>KUM</p> <p>Noorte huvihariduse toetamine, lõimimine</p>	<p>KAM</p> <p>Kaitsõppe</p>	<p>SA INNOVE</p> <p>Koolide nõustamine õppekavade koostamisel; täienduskoolitused õpetajatele, koolijuhtidele, haridusspetsialistidele; koostöö korraldamine õpetajate ühendustega digitaalse õppevara vajaduste ning kasutamise soodustamise teemal; EL struktuuritoetuste vahendamine</p>
<p>RAM</p> <p>Regionaalpoliitika kujundamine</p>	<p>SOM</p> <p>Noorte tööhõive; karjääri nõustamine; tervisekaitsenõuded koolidele; riikliku lastekaitse korraldamine</p>	<p>SA ARCHIMEDES</p> <p>Erasmus+ jm rahvusvahelised programmid</p>	<p>SA HITSA</p> <p>Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) hariduse edendamine; koolides digikultuuri loomise seiramine ning vajalike toetustmeetmete ellukutsumine; õpetajate ja koolijuhtide digipädevuste arendamise täienduskoolitused; uuenduslike piloot-programmide elluviimine; hariduse e-teenuste arendamine</p>
	<p>SIM</p> <p>Koolide turvalise õpikeskkonna loomise võimekuse toetamine; ohutusõppe toetamine; politsei- ja piirivalveõpe</p>		<p>KOHALIKUD OMAVALITSUSED</p> <p>Omavalitsuse omanduses olevate koolide ja huvikoolide pidamine, koolikohustuse täitmise kontroll, lastekaitse korraldamine kohalikul tasandil</p>
			<p>PEAMISED ESINDUSÜHINGUD</p> <p>Eesti Õpilasesinduste Liit Eesti Haridustöötajate Liit Eesti Õpetajate Liit Eesti koolijuhtide ühendus Lastevanemate Liit Lasteadnike Liit Puuetege Inimeste Koda</p>

Peamised uuringud ja seire

- HTM-i kooliaasta alguse kokkuvõtte koolivõrgus toimunud muudatustest
- Eesti põhikooli- ja gümnaasiumivõrgu prognoos aastaks 2020